

Adler Ada, hasło Suidas (Lexikograph), w: Paulys Realencyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft (RE), seria 2, t. 4, cz. 1, Stuttgart 1931, szp. 675-717.

Adler Mortimer, How to Read a Book: The Art of Getting a Liberal Education, New York 1940, wyd. zm.: New York 1972.

Albrecht Eva, The Organization of Vincent of Beauvais' "Speculum Maius" and of Some Other Latin Encyclopedias, w: Steven Harvey (ed.), The Medieval Hebrew Encyclopedias of Science and Philosophy, Dordrecht-London 2000, s. 46-74. https://doi.org/10.1007/978-94-015-9389-2_3

Alembert Jean Le Rond d', Wstęp do Encyklopedii, przeł. Julia Hartwig, oprac. Tadeusz Kotarbiński, Warszawa 1954.

Alstedii Johannis-Henrici Encyclopaedia Septem tomis distincta, I. Praecognita disciplinarum, libris quatuor. II. Philologia, libris sex. III. Philosophia teoretica, libris decem. IV. Philosophia practica, libris quatuor. V. Tres superiores facultates, libris tribus. VI. Artes mechanicae, libris tribus. VII. Farragines disciplinarum, libris quinque. Seriae Praeceptorum, Regularum et Commentariorum Perpetua. Insertis passim Tabulis, Compendiis, Lemmatibus marginalibus, Lexicis, Controversiis, Figuris, Locis communibus et Indicibus; ita quidem, ut hoc Volumen, secundae curae lemmatum et auctum, possit esse instar Bibliotheca instructissima, Herbormae Nassoviorum [Herborn], anno MDCXXX [1630].

Ancient Scholarship and Grammar: Archetypes, Concepts and Contexts, ed. by Stephanos Matthaios, Franco Montanari, Antonios Rengakos, Berlin-New York 2011.

Antognazza Maria Rosa, Leibniz. Biografia intelektualna, przeł. Zuzanna Lamża, Łukasz Lamża, Kraków 2018.

Archer Thomas Andrew, hasło Vincent of Beauvais, w: Encyclopædia Britannica: Eleventh Edition, vol. 28, London 1911, s. 91.

Archives de littérature du Moyen Âge (ARLIMA), www.arlima.net/uz/vincent_de_beauvais.html [23.04.2021].265

Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy, t. 33, Getto warszawskie, cz. 1, red. nauk. Tadeusz Epsztein, Katarzyna Person, Warszawa 2016.

Ariosto Ludovico, Orland szalony, przeł. Piotr Kochanowski, oprac. Roman Pollak, Wrocław 1965.

Armstrong Lilian, The Illustration of Pliny's "Historia naturalis": Manuscripts Before 1430, "Journal of the Warburg and Courtauld Institutes" 1983, vol. 46, s. 19-39. <https://doi.org/10.2307/751112>

Arnar Anna Sigrídur, Encyclopedism from Pliny to Borges, Chicago 1990.

Arystoteles, Dzieła wszystkie, t. 3, przeł. różni, Warszawa 1992.

Atenajos, Uczta mędrców, przeł. Krystyna Bartol, Jerzy Danielewicz, Poznań 2010.

Augustini Sancti Aureli Confessionum libri XIII edidit Martinus Skutella [MCMXXXIV [1934]], editionem correctiorem curaverunt H. Juergens et W. Schaub, Berolini et Novi Eboraci [Teubneriana] MMIX [2009].

Augustyn św., Wyznania, przeł. Zygmunt Kubiak, Kraków 1996.

Bartelink Gerard J.M., Het fabeldier mantichoras of mantichora, "Hermeneus" 1972, no. 43, s. 169-174.

Basbanes Nicholas A., *A Gentle Madness: Bibliophiles, Bibliomanes, and the Eternal Passion for Books*, New York 1995.

Bastek Grażyna, *Rozmowy obrazów*, t. 1, Warszawa 2020.

Beagon Mary, *Roman Nature: The Thought of Pliny the Elder*, Oxford 1992.

Becq Annie (ed.), *L'Encyclopédisme. Actes du Colloque de Caen*, Paris 1991.

Bergenholtz Henning, Sandro Nielsen, Sven Tarp (eds.), *Lexicography at a Crossroads: Dictionaries and Encyclopedias Today, Lexicographical Tools Tomorrow*, Bern etc. 2009.

Berschin Walter, *Grecko-łacińskie średniowiecze. Od Hieronima do Mikołaja z Kuzy*, pierwsze wyd. pol. przeł. i przygot. Kazimierz Liman, Gniezno 2003.

Bigelow Jacob, *On the Death of Pliny the Elder*, "Memoirs of the American Academy of Arts and Sciences. New Series" 1859, vol. 6, no. 2, s. 223-227. <https://doi.org/10.2307/25057949>

Binkley Peter (ed.), *Pre-Modern Encyclopaedic Texts: Proceedings of the Second COMERS Congress, Groningen, 1-4 July 1996*, Leiden-New York 1997. <https://doi.org/10.1163/9789004247338>

Blair Ann M., *Too Much to Know: Managing Scholarly Information before the Modern Age*, New Haven 2010.

Blom Phillip, *Enlightening the World: Encyclopédie, the Book that Changed the Course of History*, New York 2004.

Borges Jorge Luis, *Analityczny język Johna Wilkinsa*, w: tenże, *Dalsze dociekania*, przeł. Andrzej Sobol-Jurczykowski, Warszawa 1999, s. 149-155.

Borges Jorge Luis, *O kulcie książek*, w: tenże, *Dalsze dociekania*, przeł. Andrzej Sobol-Jurczykowski, Warszawa 1999, s. 161-168.266

Borst Arno, *Buch der Naturgeschichte. Plinius und seine Leser im Zeitalter des Pergaments*, Heidelberg 1994.

Boulanger Jean-Claude, *Les inventeurs de dictionnaires. De l'eduba des scribes mésopotamiens au scriptorium des moines médiévaux*, Ottawa 2003.

Bourgeat Jean-Baptiste, *Études sur Vincent de Beauvais, théologien, philosophe, encyclopédiste*, Paris 1856.

Boutaric Edgard, *Examen des sources du «Speculum historiale» de Vincent de Beauvais*, Paris 1863.

Boutaric Edgard, *Vincent de Beauvais et la connaissance de l'antiquité classique au la XIII siècle*, Paris 1875.

Bradley Ritamary CHM, *Backgrounds of the Title "Speculum" in Mediaeval Literature*, "Speculum" 1954, vol. 29, no. 1, s. 100-115. <https://doi.org/10.2307/2853870>

Brehaut Ernest, *An Encyclopedist of the Dark Ages: Isidore of Seville*, New York 1912.

Brill's Companion to Ancient Greek Scholarship, vol. 1-2, ed. by Franco Montanari, Stephanos Matthaios, Antonios Rengakos, Leiden-Boston 2015.

Brincken Anna-Dorothee von den, Geschichtsbetrachtung bei Vincenz von Beauvais. Die »Apologia Actoris« zum »Speculum Maius«, "Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters" 1978, Bd. 34, s. 410-499.

Browning Robert, A Grammarian's Funeral, w: The Best of Browning, by Rev. James Mudge D.D., New York-Cincinnati 1898.

Brunnii Heinricii, De auctorum indicibus Plinianis disputatio isagogica, Bonnae 1856.

Bühler Karl, Sprachtheorie. Die Darstellungsfunktion der Sprache, Jena 1934.

Bühler Karl, Teoria języka, przeł. Jan Koźbiał, Kraków 2004.

Bury Richard de, O miłości do książek to jest Philobiblon, przeł. Jan Kasprowicz, Lwów 1921, Gdańsk 1992.

Calvino Italo, Niebo, człowiek, słon, w: tenże, Po co czytać klasyków, przeł. Anna Wasilewska, Warszawa 2020, s. 45-57.

Carey Sorcha, Pliny's Catalogue of Culture: Art and Empire in the Natural History, Oxford 2006.

Carruthers Mary J., The Book of Memory: A Study of Memory in Medieval Culture, New York 1990.

Carruthers Mary J., The Craft of Thought: Meditation, Rhetoric, and the Making of Images. 400-1200, Cambridge 1998.

Carruthers Mary J., The Medieval Craft of Memory: An Anthology of Texts and Pictures, ed. with Jan M. Ziolkowski, Philadelphia 2002.

Celan Paul, Utwory wybrane. Ausgewählte Gedichte, przeł. różni, Kraków 1998.

Cevolini Alberto (ed.), Forgetting Machines: Knowledge Management Evolution in Early Modern Europe, Leiden-Boston 2016. <https://doi.org/10.1163/9789004325258>

Chambers Ephraim, Cyclopaedia, vol. 1-2, London 1728.267

Chartier Roger, Czy książki wywołują rewolucje? Szkice z historii książki, lektury i kultury piśmiennej, przeł. różni, Warszawa 2019. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323541776>

Citroni Marchetti Sandra, Scienza della natura per un intellettuale romano. Studi su Plinio il Vecchio, Pisa 2011.

Collison Robert, Encyclopaedias: Their History Throughout the Ages: A Bibliographical Guide with Extensive Historical Notes to the General Encyclopaedias Issued Throughout the World from 350 B.C. to the Present Day, New York-London 1964.

Connerton Paul, Jak społeczeństwa pamiętają, przeł. Marcin Napiórkowski, Warszawa 2012. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323520023>

Cotta Ramosino Laura, Plinio il Vecchio e la tradizione storica di Roma nella Naturalis historia, Alessandria 2004.

Craughwell Thomas J., Saints Preserved: An Encyclopedia of Relics, New York 2011.

Ctésias de Cnide, La Perse, L'Inde, autres fragments, texte établi, traduit et commenté par Dominique Lenfant, Paris 2004 (Collection Guillaume Budé).

Czeszko Bohdan, Pomnik głupoty, w: tenże, Marginałki. Felietony o książkach, Warszawa 1971, s. 173-177.

"Człowiek w kulturze. Pismo poświęcone filozofii i kulturze" 2003, nr 15: O Encyklopedii.

Daly Lloyd, Contributions to a History of Alphabetization in Antiquity and the Middle Ages, Brussels 1967 (Collection Latomus, vol. 90).

Dante Alighieri, Boska Komedia, przeł. Edward Porębowicz, Warszawa 1978.

Darnton Robert, Filozofowie poprawiają drzewo wiedzy: epistemologiczna strategia "Encyklopedii", w: tenże, Wielka masakra kotów i inne epizody francuskiej historii kulturowej, przeł. Dorota Guzowska, Warszawa 2012, s. 219-247.

Darnton Robert, The Business of Enlightenment: A Publishing History of the Encyclopédie 1775-1800, Cambridge Mass.-London 1979.

De arte excerptendi. Vom gelehrten Buchhalten Liber singularis, quo genera et praecepta excerptendi, ab aliis hucusque tradita omnia, novis accessionibus aucta, ordinata methodo exhibentur, et suis quaeque materiis applicantur: speciatim SCRINII LITTERATI INVENTUM peculiare, ex Manuscripto Anonymi emendatum etiam exhibetur, una cum HISTORIA EXCERPTORUM PROPRIORUM VINCENTII PLACCII HAMBURGENSIS, Sztokholm-Hamburg 1689.

Del Soldato Eva, A Very Wise Ancestor: Paul Christian Hilscher and the Library of Adam, "Lias. Journal of Early Modern Intellectual Culture and its Sources" 2013, vol. 40, no. 1, s. 13-27.

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition. DSM-5TM, Washington-London 2013.

Dibdin Thomas Frognall, Bibliomania; or Book Madness, London 1809.268

Diels Hermann, Walther Kranz, Die Fragmente der Vorsokratiker, Bd. 1-3, Berlin 1922.

Dobrzyńska Teresa, Delimitacja tekstu literackiego, Wrocław 1974.

Dobrzyńska Teresa, Tekst - próba syntezy, "Pamiętnik Literacki" 1991, nr 2, s. 142-183.

Dobrzyńska Teresa, Z problematyki głosowej interpretacji tekstu, "Pamiętnik Literacki" 1968, nr 3, s. 173-197.

Dodd James, Idealism and Corporeity: An Essay on the Problem of the Body in Husserl's Phenomenology, Dordrecht 1997. <https://doi.org/10.1007/978-94-011-5658-5>

Dondaine Antoine, Secrétaires de saint Thomas, Roma 1956.

Doody Aude, Pliny's Encyclopedia: The Reception of the Natural History, Cambridge 2010. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511676222>

Dorandi Tiziano, Den Autoren über die Schulter geschaut. Arbeitsweise und Autographie bei den antiken Schriftstellern, "Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik" 1991, Bd. 87, s. 11-33.

Dosse François, Histoire du structuralisme, vol. 1, Le champ du signe, Paris 1991, vol. 2, Le chant du cygne, Paris 1992.

Duée Casey (ed.), Recapturing a Homeric Legacy: Images and Insights From the Venetus A Manuscript of the "Iliad", Cambridge Mass.-London 2009.

Dumoutet Édouard, *Le désir de voir l'hostie et les origines de la dévotion au Saint-Sacrement*, Paris 1926.

Dunn Daisy, *The Shadow of Vesuvius: A Life of Pliny*, London 2019.

Eco Umberto, *Od drzewa do labiryntu. Studia historyczne o znaku i interpretacji*, przeł. Grażyna Jurkowlaniec i in., Warszawa 2009.

Eco Umberto, *Teoria semiotyki*, przeł. Maciej Czerwiński, Kraków 2009.

Einbinder Harvey, *The Myth of the Britannica*, New York 1964.

Eisenstein Elisabeth L., *Rewolucja Gutenberga*, przeł. Henryk Hollender, Warszawa 2004.

Eisenstein Elisabeth L., *The Printing Press as an Agent of Change*, vol. 1-2, Cambridge 2009, edycja jednotomowa - Cambridge 1979.

Encyclopædia Britannica: Eleventh Edition, vol. 9, London 1911.

Encyklopedia albo słownik rozumowany nauk, sztuk i rzemiosł, przeł. Ewa Rzadkowska, wstęp Jan Kott, Wrocław 1952 (BN II 73).

Erbse Hartmut (ed.), *Scholia Graeca in Homeri "Iliadem"*, vol. 1-7, Berlin 1969-1988.

Estreicher Karol, *Bibliografia polska XIX stulecia*, t. 1, A-F, Kraków 1872.

Fear Andrew, Jamie Wood (eds.), *Isidore of Seville and His Reception in the Early Middle Ages: Transmitting and Transforming Knowledge*, Amsterdam 2016.
<https://doi.org/10.5040/9789048551224>

Fijałkowski Adam, *Puer eruditus. Idee edukacyjne Wincentego z Beauvais (ok. 1194-1264)*, Warszawa 2001.

Fish Stanley, *Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane*, przeł. różni, Kraków 2002.269

Flanders Judith, *A Place for Everything: The Curious History of Alphabetical Order*, New York 2020.

Flaubert Gustave, *Bouvard i Pécuchet*, przeł. Wacław Rogowicz, Warszawa 1955.

Focjusz, *Biblioteka*, t. 1, przeł. Oktawiusz Jurewicz, Warszawa 1986.

Fomenko Anatoly T. et al., *History: Fiction or Science?*, vol. 1-7, Delamere 2006-2009.

Fontaine Jacques, *Isidore de Séville et la culture classique dans l'Espagne wisigothique*, vol. 1-2, Paris 1959, vol. 3 (uzupełnienia), Paris 1983.

Franck Didier, *Flesh and Body: On the Phenomenology of Husserl*, transl. Joseph Riviera, Scott Davidson, London 2014.

Franklin-Brown Mary, *Reading the World: Encyclopedic Writing in the Scholastic Age*, Chicago-London 2012. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226260709.001.0001>

Franklin-Brown Mary, *The "Speculum Maius", Between "Thesaurus" and "Lieu de Mémoire"*, w: Elma Brenner et al. (eds.), *Memory and Com memoration in Medieval Culture*, Routledge 2016, s. 143-162.

Frankowska-Terlecka Małgorzata, *"Skarbiec wiedzy" Brunetta Latiniego. Trzynastowieczna myśl encyklopedyczna jako wyraz tendencji do upowszechniania wiedzy*, Wrocław 1984.

Freeman Charles, *Holy Bones, Holy Dust: How Relics Shaped the History of Medieval Europe*, New Haven-London 2011.

French Roger, Frank Greenaway (eds.), *Science in the Early Roman Empire: Pliny the Elder, His Sources and Influence*, London 1986.

Gibson Roy, Ruth Morello (eds.), *Pliny the Elder: Themes and Contexts*, Leiden 2011.

<https://doi.org/10.1163/ej.9789004202344.i-248>

Glare P.G.W., *Oxford Latin Dictionary*, Oxford 1968.

Głombiowski Krzysztof, Ktezjasz z Knidos. Grecki historyk perskiej monarchii Achemenidów, Gdańsk 1981.

Godlewski Grzegorz, Poza nachylenie tekstowe, w stronę doświadczenia przedtekstowego. Wskazówki terapeutyczne, "Teksty Drugie" 2018, nr 1, s. 61-78. <https://doi.org/10.18318/td.2018.1.4>

Goetschel Roland, *Kabała*, przeł. Regina Gromacka, Warszawa 1994.

Great Books of the Western World, 54 vols., Chicago-London-Toronto 1952, nowe wyd.: 60 vols., 1990.

Greenblatt Stephen, *Shakespeare. Stwarzanie świata*, przeł. Barbara Kopeć-Umiastowska, Warszawa 2007.

Grimal Pierre, *Encyclopédies antiques*, "Cahiers d'histoire mondiale" 1965, no. 9, s. 459-482.

Gruchała Janusz, *Iucunda familia librorum. Humanisci renesansowi w świecie książki*, Kraków 2002.

Grzybowski Stanisław, Z dziejów popularyzacji nauki w czasach saskich, [rozdz.] I. "Nowe Ateny" pierwsza polska encyklopedia powszechna, "Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej" 1965, seria A, z. 7, s. 111-132.270

Gwertzman Bernard, *Beria is Ignored in Soviet Volume*, "New York Times", 31 I 1971.

Harris Roy, *Racjonalność a umysł piśmienny*, przeł. Marta Rakoczy, Warszawa 2014. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323515517>

Harvey I.M.W., *Jack Cade's Rebellion of 1450*, Oxford 1991. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198201601.001.0001>

Healy John F., *Pliny the Elder on Science and Technology*, Oxford 1999.

Henderson John, *The Medieval World of Isidore of Seville: Truth from Words*, Cambridge 2007.

Hocke Gustav René, *Świat jako labirynt. Maniera i mania w sztuce europejskiej w latach 1520-1650 i współcześnie*, przeł. Marek Szalsza, Gdańsk 2003.

Hocke Gustav René, *Świat jako labirynt 2, Manieryzm w literaturze*, przeł. Marek Chojnacki, Gdańsk 2015.

Homeri Ilias, recensuit testimonia congesit Martin L. West, volumen prius rhapsodias I-XII continens, editio stereotypa editionis prioris [MCMXCVIII,1998] Monachii et Lipsiae MMVI [2006].

<http://www.homermultitext.org/manuscripts/venetusA/> [4.06.2021].

<http://www.internetculturale.it/jmms/iccuviewer/iccu.jsp?id=oai%3A193.206.197.121%3A18%3AVE0049%3ACSTOR.240.10164&mode=all&teca=marciana> [4.06.2021].

<http://www.vincentiusbelvacensis.eu> [23.04.2021].

https://de.wikisource.org/wiki/Enzyklop%C3%A4dien_und_Lexika [7.10.2021].

Husserl Edmund, Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii. Księga druga, przeł. Danuta Gierulanka, Warszawa 1974.

Idel Moshe, Kabała. Nowe perspektywy, przeł. Mikołaj Krawczyk, Kraków 2006.

Ingold Tim, Lines: A Brief History, London 2007. <https://doi.org/10.4324/9780203961155>

Ingold Tim, The Life of Lines, London 2015. <https://doi.org/10.4324/9781315727240>

Isager Jacob, Pliny on Art and Society: The Elder Pliny's Chapters on the History of Art, London 1991.

Iwanowska Aleksandra, O tekstach geograficznych w Polsce XVIII w., "Nautologia" 1987, nr 1, s. 16-30.

Iwaszkiewicz Jarosław, Gawęda o książkach i czytelnikach, Warszawa 1985.

Jaeger Werner, Paideia. Formowanie człowieka greckiego, przeł. Marian Plezia, Henryk Bednarek, Warszawa 1962-1964, 22001.

Jarczykowa Mariola, Literacka rama wydawnicza "Nowych Aten" Benedykta Chmielowskiego, "Studia Bibliologiczne" 1992, t. 5, s. 112-127.

Jemielniak Dariusz, Common Knowledge? An Ethnography of Wikipedia, Stanford 2014.

<https://doi.org/10.11126/stanford/9780804789448.001.0001>

Jurewicz Oktawiusz, Historia literatury bizantyńskiej, Ossolineum 1984.

Kafker Frank A. (ed.), Notable Encyclopedias of the Late Eighteenth Century: Eleven Successors of the Encyclopédie, Oxford 1994.271

Kafker Frank A. (ed.), Notable Encyclopedias of the Seventeenth and Eighteenth Centuries: Nine Predecessors of the Encyclopédie, Oxford 1981.

Kaster Robert A., Guardians of Language: The Grammarian and Society in Late Antiquity, Berkeley-Los Angeles-Oxford 1997.

Keyser Paul T., Recovering a Late-antique Edition of Pliny's Natural History, New York 2020.

<https://doi.org/10.3726/b15521>

Klaudiusz Elian, O właściwościach zwierząt (wybór), przeł. Anna M. Komornicka, Warszawa 2005.

Klemens Aleksandryjski, Koberce zapisków filozoficznych dotyczących prawdziwej wiedzy, przeł. Janina Niemirska-Pliszczyńska, Warszawa 1994.

Klotz Alfred, Die Arbeitsweise des Älteren Plinius und die Indices Auctorum, "Hermes" 1907, Bd. 42, H. 2, s. 323-329.

Koller Hermann, Εγκύκλιος Παιδεία, "Glotta" 1955, vol. 34, s. 174-189.

König Jason, Greg Woolf (eds.), Encyclopaedism from Antiquity to The Renaissance, Cambridge 2013.

<https://doi.org/10.1017/CBO9781139814683>

Kraczkowski Ignacy, Nad arabskimi rękopisami. Kartki ze wspomnień o księgach i ludziach, przeł. Ananiasz Zajączkowski, Warszawa 1952.

Krumbacher Karl, Geschichte der byzantinischen Litteratur, München 1897.

Kubicka Joanna, Na przełomie. Pozytywiści warszawscy i pomoc własna, Warszawa 2016.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323524908>

Kumaniecki Kazimierz, Literatura rzymska. Okres cyceroński, Warszawa 1977.

Kwintylian, Kształcenie mówcy, księgi I, II i X, przeł. Mieczysław Brożek, Wrocław 1951.

Laehn Thomas R., Pliny's Defense of Empire, New York 2013.
<https://doi.org/10.4324/9780203581209>

Latini Brunetto, Skarbiec wiedzy, przeł. i oprac. Małgorzata Frankowska--Terlecka, Teresa Giermak-Zielińska, Warszawa 1992.

Lebe Reinhard, War Karl der Kahle wirklich kahl? Historische Beinamen und was dahintersteckt, München 1990.

Lenk Rainer, Die Enkyklios Paideia, w: Meinert A. Meyer, Andrea Reinartz (eds.), Bildungsgangdidaktik. Denkanstöße für pädagogische Forschung und schulische Praxis, Wiesbaden 1998, s. 30-37. https://doi.org/10.1007/978-3-663-09424-1_3

LeValley Paul, Seekers of the Naked Truth: Collected Writings on the Gym-nosophists and Related Shramana Religions, Delhi 2018.

Lexicon of Greek Grammarians of Antiquity, eds. Franco Montanari, Fausto Montana, Lara Pagani, Brill 2015-, <https://brill.com/view/db/lgga> [10.10.2021].

Lieser Ludwig, Vinzenz von Beauvais als Kompilator und Philosoph, Köln 1927.

Lih Andrew, The Wikipedia Revolution: How a Bunch of Nobodies Created the World's Greatest Encyclopedia, New York 2009.

Lindsay Wallace M., The Editing of Isidore Etymologiae, "Classical Quarterly" 1911, vol. 5, no. 1, s. 42-53.272 <https://doi.org/10.1017/S0009838800019273>

Lipsi Iusti De militia romana libri quinque, commentarius ad Polybium, Antverpiae MDXCVIII [1598].

Lorris Guillaume de, Jean de Meun, Le Roman de la Rose par..., publié d'après les manuscrits par Ernest Langlois, tome quatrième, Paris MDCCCXXI [1921].

Lorris Wilhelm z, Jan z Meun, Powieść o róży, wyb., przekł. ze starofrancuskiego i wstęp Małgorzata Frankowska-Terlecka, Teresa Giermak-Zielińska, Warszawa 1997.

Ludwich Arthur, Aristarchs Homerische Textkritik nach den Fragmenten des Didymos, Bd. 1-2, Leipzig 1884-1885.

Lundstrom Sven, Lexicon errorum interpretum Latinorum, Uppsala 1983.

Lusignan Serge et al. (eds.), Vincent de Beauvais. Intentions et réceptions d'une oeuvre encyclopédique au Moyen-Âge, Paris 1990.

Lusignan Serge, Préface au Speculum maius de Vincent de Beauvais. Réfraction et diffraction, Paris 1979.

- Łopieńska Barbara N., Książki i ludzie, Warszawa 1998.
- Majewski Paweł, Tekstualizacja doświadczenia. Studia o piśmiennictwie greckim, Toruń 2015.
- Massumi Brian, Autonomia afektu, przeł. Adam Lipszyc, "Teksty Drugie" 2013, nr 6, s. 112-135.
- Mauss Marcel, Sposoby posługiwania się ciałem, w: tenże, Socjologia i antropologia, przeł. Marcin Król, Warszawa 1973, s. 531-566.
- McArthur Tom, Worlds of Reference: Lexicography, Learning and Language from the Clay Tablet to the Computer, Cambridge 1986.
- McCrindle John Watson, Ancient India as Described by Ktesias the Knidian, Calcutta-Bombay-London 1882.
- Mette Hans Joachim, Enkyklios paideia, "Gymnasium" 1960, vol. 67, s. 300-307.
- Moffitt John F., An Exemplary Humanist Hybrid: Vasari's "Fraude" with Reference to Bronzino's "Sphinx", "Renaissance Quarterly" 1996, vol. 49, no. 2, s. 303-333. <https://doi.org/10.2307/2863160>
- Monboddo [James Burnett] Lord, Of the Origin and Progress of Language: Second Edition with large Additions and Corrections, Edinburgh 1774.
- Mopsik Charles, Kabała, przeł. Adam Szymanowski, Warszawa 2001.
- Moravcsik Gyula, Byzantinoturcica. Die byzantinischen Quellen der Geschichte der Türkvölker, Leiden 1983. <https://doi.org/10.1515/9783112470527>
- Morawski Kazimierz, Historia literatury rzymskiej za cesarstwa. Od Augusta do czasów Hadryjana, Kraków 1919.
- Morley John, Diderot and the Encyclopaedists, vol. 1-2, London 1878 i nast. wyd.
- Murphy Trevor, Pliny the Elder's Natural History: The Empire in the Encyclopedia, Oxford 2004. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199262885.001.0001>
- Naas Valérie, Projet encyclopédique de Pline l'Ancien, Rome 2002.273
- Nałkowska Zofia, Dzienniki, t. IV, 1930-1939, cz. 2 (1935-1939), oprac. Hanna Kirchner, Warszawa 1988.
- Nałkowska Zofia, Dzienniki, t. V, 1939-1944, oprac. Hanna Kirchner, Warszawa 1996.
- Nałkowska Zofia, Dzienniki, t. VI, 1945-1954, cz. 1 (1945-1948), oprac. Hanna Kirchner, Warszawa 2000.
- Nałkowska Zofia, Kobieta cmentarna, w: taż, Medaliony, Warszawa 1982, s. 27-34.
- Newton Wethered H., The Mind of the Ancient World: A Consideration of Pliny's Natural History, London 1937.
- Nicolson Marjorie, Nora M. Mohler, The Scientific Background of Swift's Voyage to Laputa, "Annals of Science" 1937, vol. 2, s. 299-334. <https://doi.org/10.1080/00033793700200611>
- Nowe Ateny albo Akademia wszelkiej sciencyi pełna, na różne tytuły jak na Classes podzielona, Mądrym dla memoryału, Idiotom dla Nauki, Politykom dla praktyki, Melancholikom dla rozrywki erygowana [...] przez Xsiędza Benedykta Chmielowskiego, Kraków 1966, 21968.

Nowe Ateny. Jadów i czartowskich zdrad matka Thessalia, oprac. Jerzy Krocak, Wrocław 2020.

Nowe Ateny. Nowy Plinijusz, oprac. Jerzy Krocak, Eliza Orman, Wrocław 2018.

Nowe Ateny. Traktat Dubitantius, oprac. Jerzy Krocak, Wrocław 2009.

Nowe Ateny. Umbry objaśnione, oprac. Jerzy Krocak, Jacek Sokolski, Wrocław 2015.

Olkiewicz Joanna, Od A do Z czyli o encyklopediach i encyklopedystach, Warszawa 1988.

Olson David R., Papierowy świat. Pojęciowe i poznawcze implikacje pisania i czytania, przeł. Marta Rakoczy, wstęp i red. nauk. Grzegorz Godlewski, Warszawa 2010.

Pamiętniki bezrobotnych, t. 2, Pamiętnikarze po latach. Pamiętniki w świetle prasy, Warszawa 1967.

Parkes Malcolm B., Pause and Effect: An Introduction to the History of Punctuation in the West, Aldershot 1992.

Partyka Joanna, Między scientia curiosa a encyklopedią. Europejskie konteksty dla staropolskich kompendiów wiedzy, Warszawa 2019.

Paszyński Wojciech, Czarna legenda "Nowych Aten" Benedykta Chmielowskiego i próby jej przezwyciężenia, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne" 2014, t. 141, z. 1, s. 37-59.

Paszyński Wojciech, Książdz Benedykt Chmielowski - życie i dzieło Diogenesa firlejowskiego, "Nasza Przyszłość" 2015, t. 124, s. 105-136.

Pattinson Mark, Isaac Casaubon 1559-1614, Oxford 1892.

Patzer Andreas, Der Sophist Hippias als Philosophiehistoriker, Freiburg 1986.

Pauzaniusz, Wędrowka po Helladzie. U stóp boga Apollona, przeł. Janina Niemirska-Pliszczyńska, Henryk Podbielski, Wrocław 2005.274

Petzholdt Julius, Bibliotheca bibliographica, Leipzig 1866.

Plini Secundi C. Naturalis Historiae libri XXXVII post Ludovici Iani obitum recognovit et scripturae discrepantia adiecta edidit Carlous Mayhoff, Lipsiae in aedibus Teubneri, vol. 1-6, 1875-1906.

Plini Secundi C. Naturalis Historiae libri XXXVII recensuit commentariis criticis indicibusque instruxit Iulius Sillig, vol. VII, quo continentur indices rerum a Plinio memoratarum, A-L, Gothae MDCCCLVII [1857]; vol. VIII, M-Z, Gothae MDCCCLVIII [1858], przedruk Hildesheim 1967.

Plinii Secundi C. Naturalis historia edidit Detlef Detlefsen, vol. 1-6, Berlin 1866-1882.
<https://doi.org/10.5962/bhl.title.145955>

Pliniusz Sekundus Gajusz, Historia naturalna, t. 1, Kosmologia i Geografia. Ks. 2-6, przeł. Ireneusz Mikołajczyk i in., Toruń 2017

t. 2, Antropologia i Zoologia. Ks. 7-11, przeł. Ireneusz Mikołajczyk, Toruń 2019.

Pliniusz, Historia naturalna (wybór), t. 1-2, przekł. i koment. Irena Zawadzka, Tadeusz Zawadzki, Wrocław 2004.

Pliniusza Starszego Kaja Historii naturalnej ksiąg XXXVII przełożone na język polski przez Józefa Łukaszewicza, t. 1-10, Poznań 1845.

- Preece Warren E., The Organization of Knowledge and the Planning of Encyclopaedias: The Case of the Encyclopaedia Britannica, "Cahiers d'histoire mondiale" 1966, no. 9, s. 799-819.
- Ramachandran V.[ilayanur] S., Neuronauka o podstawach człowieczeństwa. O czym mówi mózg, przeł. różni, Warszawa 2012. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323529507>
- Ráth-Végh István, Komedia książki, przeł. Jerzy Snopek, Ossolineum 1994.
- Rendgen Sandra et al. (ed.), History of Information Graphics, Taschen 2020.
- Rey Alain, Miroirs du monde. Une histoire de l'encyclopédisme, Paris 2007.
- Reynolds Leighton D. (ed.), Texts and Transmission: A Survey of the Latin Classics, Oxford 1983.
- Reynolds Leighton D., Nigel G. Wilson, Skrybowie i uczeni. O tym, w jaki sposób antyczne teksty literackie dotrwały do naszych czasów, przeł. Paweł Majewski, Warszawa 2010.
- Ringelbergii Ioachimi Fortii Andouerpiani Lucubrationes, vel potius absolutissima κυκλοπαίδεια: nempe liber de Ratione studiis, utriusque linguae, Grammaticae, Dialectice, Rhetorice, Mathematicae, et sublimioris Philosophiae multa. Quorum έλεγχοι subsequenti pagina enumeratur. Atque haec omnia eo iudicio et ordine sunt tradita, ut uel sola cuique meliorum literarum studioso satis ad summum ingenii cultus esse possint, Bazylea 1538.
- Russell Bertrand, Mój rozwój filozoficzny, przeł. Halina Krahelska, Czesław Znamierowski, Warszawa 1971.
- Rutkowski Tadeusz, Adam Bromberg i "encyklopedyści". Kartka z dziejów inteligencji w PRL, Warszawa 2010. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323511625>
- Rybicka Halina, Czy istotnie Nikifor nauki polskiej, "Przegląd Humanistyczny" 1967, nr 4, s. 161-169.275
- Rybicka-Nowacka Halina, "Nowe Ateny" Benedykta Chmielowskiego. Metoda, styl, język, Warszawa 1974 (Dissertationes Universitatis Varsoviensis, nr 75).
- Rybicka-Nowacka Halina, Nieznany rozdział o języku w "Nowych Atenach" Benedykta Chmielowskiego, "Prace Filologiczne" 1975, nr 25, s. 529-535.
- Rybicka-Nowacka Halina, Rozdział o wybornych terminach różnym kunsztom służących w "Nowych Atenach" Benedykta Chmielowskiego, "Prace Filologiczne" 1976, nr 26, s. 345-350.
- Rybicka-Nowacka Halina, Spór wokół "Nowych Aten" Benedykta Chmielowskiego, "Polonistyka" 1969, nr 2, s. 78-92.
- Ryś Anna, Kamienie szlachetne w literaturze starożytnej Grecji i Rzymu, Gdańsk 2013.
- Saenger Paul, Space Between Words: The Origins of Silent Reading, Stanford 1997. <https://doi.org/10.1515/9781503619081>
- Saussure Ferdinand de, Kurs językoznawstwa ogólnego, przeł. Krystyna Kasprzyk, Warszawa 1961.
- Scharfe Hartmut, Education in Ancient India, Leiden-Boston 2002 (Handbuch der Orientalistik, Bd. I 16). <https://doi.org/10.1163/9789047401476>
- Schneider Ulrich J. (Hrsg.), Seine Welt wissen. Enzyklopädien in der Frühen Neuzeit, Darmstadt 2006.

Schneider Ulrich J., Die Erfindung des allgemeinen Wissens. Enzyklopädisches Schreiben im Zeitalter der Aufklärung, Berlin 2013. <https://doi.org/10.1524/9783050062525>

Scollo Paola, Sui "grandi sofisti". Ippia di Elide tra critica letteraria e "polymathia", Roma 2012.

Sebald W.G., Austerlitz, Frankfurt am Main 2003.

Sebald W. G, Austerlitz, przeł. Małgorzata Łukasiewicz, Wrocław 2020.

Serbat Guy, Pline l'Ancien. Etat présent des études sur sa vie, son oeuvre et son influence, w: Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt (ANRW). Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der Neueren Forschung, herausgegeben von Hildegard Temporini und Wolfgang Haase, Bd. 32, Teilbd. 4, s. 2069-2200, Berlin-New York 1986. <https://doi.org/10.1515/9783110890785-001>

Sinko Tadeusz, Literatura grecka, t. 3, cz. 2, Literatura grecka za cesarstwa rzymskiego, w. IV-VIII n.e., Wrocław 1954.

Skrzypek Marian, Diderot, Warszawa 1982 (Myśli i Ludzie).

Smalley Beryl, Studies in Medieval Thought and Learning from Abelard to Wyclif, London 1981.

Smalley Beryl, The Study of the Bible in the Middle Ages, Oxford 1941.

Snow Charles Percy, Dwie kultury, przeł. Tadeusz Baszniak, Warszawa 1999.

Solinus Gajusz Juliusz, Zbiór wiadomości godnych uwagi albo Polihistor, przekł., wstęp i koment. Bartosz Jan Kołoczek, Kraków 2020.

Stammen Theo, Wolfgang E.J. Weber (Hrsg.), Wissenssicherung, Wissensordnung und Wissensverarbeitung. Das europäische Modell der Enzyklopädien, Berlin 2004.276
<https://doi.org/10.1524/9783050055824>

Starnawski Jerzy, Chmielowski Joachim, hasło w: Encyklopedia katolicka, t. 3, Lublin 1979, szp. 200.

Stock Brian, The Implications of Literacy: Written Language and Models of Interpretation in XI-XII Centuries, Princeton 1983.

Suda On Line (SOL), <https://www.cs.uky.edu/~raphael/sol/sol-html/> [17.03.2021].

Suidae Lexicon, ed. Ada Adler, pars I, Lipsiae 1928=2001.

Swift Jonathan, Podróże do wielu odległych narodów świata, przeł. Maciej Słomczyński, Kraków 1979.

Szekspir William, Dzieła dramatyczne, t. 3, Kroniki, Warszawa 1981.

Szpakowska Małgorzata, Arcy-racjonalista, "Miesięcznik Literacki" 1967, nr 3, s. 127.

Świrszczyńska Anna, Poezja, Warszawa 1997.

Talmud babiloński. Gemara edycji wileńskiej z objaśnieniami i komentarzami. Berachot rozdz. II; Kiduszin rozdz. III; Bawa Kama rozdz. I, tłum. Miszny i Gemary, obj. i red. Sacha Pecaric, Kraków 2010.

Tazbir Janusz, Encyklopedia wiedzy sarmackiej, "Nowe Książki" 1967, nr 1, s. 25-26.

The Complete Fragments of Ctesias of Cnidus, transl. and comm. with an introd. by Andrew Nichols, A Dissertation presented to the Graduate School of the University of Florida, Gainesville 2008.

The Fihrist of al-Nadīm: A Tenth-century Survey of Muslim Culture, Bayard Dodge editor and translator, vol. 1-2, New York 1970.

The Great Ideas: A Syntopicon of Great Books of the Western World, Mortimer J. Adler, Editor in Chief; William Gorman, General Editor, vol. 1-2, Chicago-London-Toronto 1952 (Great Books of the Western World, vol. 2-3).

Valk Marchinus Hyminus Arnoldus Leonardus Hendrikus van der, Researches on the Text and Scholia of the Iliad, vol. 1-2, Leiden 1963-1964.

Varronis M. Terenti Antiquitatum rerum divinarum Libri I XIV XV XVI praemissae sunt Quaestiones Varronianae auctore Reinholdo Agahd, Lipsiae 1898.

Varronis M. Terenti De lingua latina quae supersunt, recensuerunt Georgius Goetz et Fridericus Schoell. Accedunt grammaticorum Varronis librorum fragmenta, Lipsiae 1910.

Vasoli Cesare, Encyklopedyzm w XVII wieku, przeł. Adam Aduszkiewicz, Warszawa 1996.

Vega Lope de, Owczé Źródło, przeł. Ludwik Hieronim Morstin, Wrocław 1954 (BN II 37).

Vincentii Burgundi Speculi maioris praesulis Beluacensis, Ordinis praedicatorum Tomi quatuor. Quorum primo tota naturalis historia: altero omnium doctrinarum disciplinarumque farrago: tertio vero omnis moralis philosophia: quarto denique universa totius orbis omniumque populorum ab orbe condito, ad auctoris usque tempus, cum sequentium annorum appendice, historia continetur. Nunc e tenebris, in quibus iampridem iacuit, omni adhibita solertia emendatum, in lucem prodit. Cum indice librorum, capitulorum, rerum, ac materiarum locupletissimo, vol. 1-4, Venezia 1591.

Vincentii Burgundi, ex ordine Praedicatorum venerabilis episcopi Bellovacensis, Speculum Quadruplex, Naturale, Doctrinale, Morale, Historiale, vol. 1-4, Duaci [Douai] 1624 (reprint: Graz 1964-1965).

Walsh Padraig S., Anglo-American General Encyclopedias: A Historical Bibliography, 1703-1967, New York 1968.

Wellmann [Eduard], [Axel Anthon] Björnbo, Hippias (13) aus Elis, w: Paulys Realencyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft (RE), Bd. 8, Hlbbd. 2, Stuttgart 1913, szp. 1706-1711.

Wells Herbert George, World Brain, London 1938.

Wendt Bernhardt, Idee und Entwicklungsgeschichte der enzyklopädischen Literatur. Eine literarisch-bibliographische Studie, Würzburg-Aumühle 1941 (Das Buch im Kulturleben der Völker, Bd. 2).

Węcowski Marek, Hippias of Elis, w: Brill's New Jacoby, poz. 6, reference-works.brillonline.com/browse/brill-s-new-jacoby [10.01.2021].

Wichowa Maria, Koncept w ramie literackiej "Nowych Aten" ks. Benedykta Chmielowskiego (na przykładzie karty tytułowej dzieła), w: Dariusz Rott, Piotr Wilczek (red.), Liber amicorum professoris Ioannis Malicki, Katowice 2011 (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr 2824), s. 234-249.

Wichowa Maria, Ksiądz Benedykt Chmielowski - "wielki lingwista", biegły znawca i obrońca łaciny (w świetle "Nowych Aten"), "Napis" 2003, seria IX, s. 121-132. <https://doi.org/10.18318/napis.2003.1.7>

Wichowa Maria, Ksiądz Benedykt Chmielowski jako uczony barokowy, "Napis" 1999, seria V, s. 45-56. <https://doi.org/10.18318/napis.1999.1.5>

Wichowa Maria, *Obraz Włoch w "Nowych Atenach"* księdza Benedykta Chmielowskiego. Źródła i wzory opisu, w: Jan Okoń (red.), *Włochy a Polska - wzajemne spojrzenia*, Łódź 1998, s. 112-121.

Wichowa Maria, *Przekład, imitacja, kompilacja, mistyfikacja jako formy kultywowania dziedzictwa kultury antycznej w "Nowych Atenach"* ks. Benedykta Chmielowskiego, w: Barbara Niebielska-Rajca, Maciej Pieczyński (red.), *Inwencja i inspiracja w kulturze wczesnonowożytnej*, Lublin 2018, s. 289-310.

Wichowa Maria, *Sarmacki ogląd świata w "Nowych Atenach"* ks. Benedykta Chmielowskiego, "Napis" 2005, seria XI, s. 111-119. <https://doi.org/10.18318/napis.2005.1.9>

Wilson Horace Hayman, *Notes on Indica of Ctesias*, Oxford 1836.

Wilson Nigel G., *Scholars of Byzantium*, London 1996.

Witruwiusz, *O architekturze ksiąg dziesięć*, przeł. Kazimierz Kumaniecki, Warszawa 1956.

Witty Francis J., *Early Indexing Techniques: A Study of Several Book Indexes of the Fourteenth, Fifteenth, and Early Sixteenth Centuries*, "Library Quarterly" 1965, vol. 35, s. 141-148.
<https://doi.org/10.1086/619333>

Witty Francis J., *Medieval Encyclopedias: A Librarian's View*, "The Journal of Library History" 1979, vol. 14, no. 3, s. 274-296.

Witty Francis J., *The Beginnings of Indexing and Abstracting: Some Notes towards a History of Indexing and Abstracting in Antiquity and the Middle Ages*, "Indexer" 1973, vol. 8, s. 193-198.
<https://doi.org/10.3828/indexer.1973.8.4.1>

Wróbel Łukasz, *Encyklopedia. O (r)opologii projektu oświecenia*, "Sztuka i Filozofia" 2008, nr 32, s. 70-88.

Yates Frances A., *Giordano Bruno and the Hermetic Tradition*, Chicago 1964.

Yates Frances A., *Sztuka pamięci*, przeł. Witold Radwański, posł. Lech Szczucki, Warszawa 1977.

Yeats William Butler, *Wiersze wybrane*, oprac. Wanda Rulewicz, przeł. różni, Wrocław 1997.

Yeo Richard R., *Encyclopaedic Visions: Scientific Dictionaries and Enlightenment Culture*, Cambridge-New York 2001.

Young Karl, *The Speculum Majus of Vincent of Beauvais*, "The Yale University Library Gazette" 1930, vol. 5, no. 1, s. 1-13.

Ziegler Konrat et al., *C. Plinius Secundus der Ältere*, w: *Paulys Realencyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft (RE)*, Bd. 21, Hlbbd. 1 (41. Halbband), Stuttgart 1951, szp. 271-439.

Zinkow Leszek, *Sfinks. Symbol i transformacje*, Kraków 2016.

Zola Emil, *Grzech księdza Mouret*, przeł. Izabella Rogozińska, Warszawa 1957.

Źródła do średniowiecznej teorii wykładu literatury, wstęp, wyb., przekł. i koment. Mieczysław Brożek, Warszawa 1989.